

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 4. Vtrum peccatores sint baptizandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

ARTICVLVS III.

Vtrum Baptismus sit differendus?

3
Exempla
adulcorum
qui baptis-
mum di-
stulerunt.

Circa hunc Articulū maximē dubitari potest de adultis, an possint differre baptismū, vbi satis instructi fuerint. Videtur enim posse: Primò, Quia D. Martinus octo annos legitur fuisse catechumenus, S. Ambrosius valde diu fuit catechumenus vsque ad Episcopatum, etsi rei Christianæ esset peritissimus: nam ex catechumeno electus est ad Episcopatum. Constantinus Imperator in fine vitæ Nicomediæ baptizatus est, teste Eusebio lib. 4. Vitæ eius sub finem, & Theodoro lib. 1. c. 32. Theodosius Imperator Thessalonice vbi in morbum inciderat, baptizatus est, cum multò antea fidē esset amplexus. Idem de Chosroe Persarum Rege narrat Euagrius lib. 4. histor. c. 27. Valentinianus Iunior diu antea Christo nomen dederat, & tamen Baptismum vsque ad mortem distulit, qua præuentus, non poterat baptizari: vt patet ex Oratione funebri D. Ambrosij.

4
Quando
teneatur
adulcorum
baptizari.

Respondet, Adultus, cum in fide satis instructus fuerit, tenetur baptismum ab Ecclesia postulare, & prima opportunitate, cum Prælato visum fuerit, accipere. Probatur Primò, Quia quando præceptum est affirmatiuum, tempus obligationis colligendū est ex cōditione & natura operis præcepti: atqui baptismus natura sua est religionis exordium; ergo natura sua postulat, vt ab initio, quamprimum homini licuerit, suscipiatur. Patet consequentia, Quia homo non potest manere sine religione: neque sufficit interna religio; quia etiā corpore constat, & per corpus Deū vera religione colere debet. Probatur Secundò, Quia sicut proposita sufficienter fide tenetur homo statim interiorius credere, & religionem Christianā amplecti; alioqui censetur contemnere diuinam veritatem: ita etiam tenetur eandē exteriorius amplecti & profiteri, quamprimum cōmodē fieri potest; alioqui censetur religionis contemptor. Confirmatur, Quia Christus voluit suos fideles non solum in vna fide, sed etiā in vnius externæ religionis professione, & eorumdem externorum Sacramentorum communionem conuenire (per hæc enim constituitur Ecclesia;) quorum omnium introitus & ianua est baptismus: ergo &c. Probatur Tertiò, Quia baptismus non solum peccata præterita delet, sed etiam opem præbet contra futura, & aliorum Sacramentorū & auxiliorum facit capaces; quibus sine grauissima causa se ad longum tempus fraudare, est contra charitatem sui, & obligationē qua homo tenetur suam salutem querere.

Dilatatio
baptismi
fuit semper
illicita.

Hinc colligitur, Pravam fuisse consuetudinem eorum, qui olim baptismum deserebant donec mors instaret, vt interea licentius possent viuere, & tandē omnibus culpis & pœnis simul expedirentur: contra quos agit Nazianzenus Oratione in sancta Luminaria. Basilii exhortatione ad baptismum. Chrysothomus hom. 4. ad Baptizandos, & hom. 1. in Acta.

5
Falsum est
Constanti-
num in
fine vitæ
baptizatum
esse.

Ad Argumentum; Respondet, Viros illos sanctos vel sine graui causa non distulisse, vel certè in ea dilacione peccasse, quamuis fortè nō ita graui-ter ob ignorantiam tantæ obligationis: hoc tamē peccatum etiam per baptismum deleri poterat, quantumcumque esset. De Constantino, Falsum

est ipsum sub finem vitæ Nicomediæ baptizatum: constat enim illum initio cōuersionis baptizatum Romæ à Siluestro. Patet hoc ex Concil. Romano quod habitum fuit sub ipso Siluestro cap. 1. & ex Damaso in vita Siluestri: ex Adriano I. in epist. ad Constantinum & Irenem, quæ approbatur in VII. Synodo Act. 2. ex Nicolao Papa in epist. ad Michaëlem Imperatorem paulò antè mediū, vbi Siluestrum Constantini Magni Baptizatorem appellat. Denique ex Nicephoro lib. 7. histor. c. 35. vbi refutat sententiam contrariam, eamque confirmatam ait à Grecis Arianis, scilicet Eusebio Casariensi, vt sic obliquè persuaderent Constantinum Arianiū fuisse: nam Eusebius iste Nicomediensis, à quo tunc baptizatus dicunt, tunc Princeps Ariariorum erat. Et probat Nicephorus, quia multò antè Constantinus Concilio Nicæno interfuerat, & cum reliquis Partibus mysteriorum nostræ religionis particeps fuerat, quæ catechumeni non possunt percipere. Hinc patet Caietanum qu. 69. art. 8. immeritò hanc historiam in dubium reuocare. Sed est

D V B I V M.

Vtrum Ecclesia possit constituere tempus, vltra quod Baptismus non possit differri, sicut potest determinare tempus Communioni?

Respondeo & Dico Primò, Nō potest Ecclesia suo præcepto directè obligare adultos catechumenos, vt hoc vel illo tempore baptismū suscipiāt, sicut directè obligat fideles ad certo tempore percipiendam Eucharistiam. Probatur, Ante baptismum non sunt subditi Ecclesiæ: ergo Ecclesia nō habet in illos ius præcipiendi. Confirmatur, Quia alioqui posset eos punire si nō parerent, cum potestas præceptiua nunquam sit sine potestate coercitiua. Atqui hoc est contra illud 1. Cor. 5. v. 12. *Quid enim mihi de ijs, qui foris sunt iudicare?* Et contra Concil. Trid. sess. 14. c. 2. *Ecclesia, inquit, in neminem iudicium exercet, qui non prius in ipsam per baptismi ianuam fuerit ingressus.*

6
Ecclesia nō
directè, sed
indirectè,
potest Ca-
techume-
nos obli-
gare ad sus-
ceptionem
baptismi.

Dico Secundò, Potest tamen Ecclesia eos indirectè obligare, quatenus potest constituere certa tēpora solemnium baptismi, quibus tēporibus hi qui satis instructi sunt, iure diuino tenentur baptizari. Ratio est, Quia iure diuino tenentur eum primo quoque tempore quando cōmodē possunt impetrare. Atqui hoc est illud tempus, quod Ecclesia constituit: ergo indirectè Ecclesia illos obligat. Aduerte tamen, iudicio Prælati posse differri baptismū; vt rectè notauit D. Thom. non quòd tunc Prælati dispenset in hac obligatione; sed quia interpretatur subesse iustam rationem differendi.

ARTICVLVS IV.

Vtrum peccatores sint baptizandi?

Respondetur, Peccatores, qui nolunt pœnitere de peccatis suis, non sunt baptizandi: nam frustra baptizarentur, & præterea nouā culpā tum baptizans, tū baptizatus cōtraheret ob sacrilegiū.

Notandum est; Hoc esse contra quosdam hereticos, qui tempore Augustini docebant omnes ad baptismum admittendos, etsi finem peccandi nolent facere: sat enim esse, si fidei doctrina præcederet; postea tamen esse instruendos quàm perniciosum sit in peccatis persistere. Ratio illorum

7

E e e ij erat;

Arguta S. Augustini responsio ad hæreticos volentes baptizari peccatores etiam impenitentes.

erat; Quia populus Israël prius mare Rubrum transiit & postea legem accepit, quæ præcepta morum cõtinet. Contra quos scripsit D. Augustinus lib. de Fide & operibus: vbi huic argumento respondet, quod populus Israël prius ab Ægyptijs recesserit, quam in mari Rubro sit baptizatus; quo significaretur, prius recedendum à peccato, quam baptismum suscipiendum.

ARTICVLVS V.

Virum peccatoribus baptizatis sint imponenda opera satisfactoria?

Baptismus est perfecta comunicatio mortis Christi.

Respondetur, Nullam penitentiã baptizatis imponendam, quantumuis multa peccata fecerint; cum per baptismum non solum omnis culpa, sed etiam omnis reatus & poena remittatur. Ratio est, Quia per baptismum datur nobis perfecta passionis & mortis Christi comunicatio, perinde ac si ipsi pro peccatis nostris mortem sustinuissemus (vnde per baptismum dicimur commori Christo & sepeliri.) Sicut per conceptionem naturalem ex Adamo comunicatur nobis transgressio Adami, perinde ac si nostra voluntate facta esset, licet non in æquali gradu. Quare oportebat, non solum omnem culpam, sed etiam omnem poenã reatum per hanc mortis Christi communicationem deleri. Patet cõsequentiã: Quia alioqui non fuisset perfecta hæc comunicatio, nam non fuisset perfecte mortui morte peccati. Idem quoque cõsentaneum erat Christi benignitati; vt videlicet, qui ipsi primò infereretur, iugum eius suauè perciperent dum etiã ab omnibus poenis liberantur.

ARTICVLVS VI.

Virum peccatores ad baptismum accedentes teneantur peccata sua confiteri?

Quomodo quidam Patres velint baptizandos debere confiteri.

Respondetur, Non teneri confiteri externa confessione apud Sacerdotem; sed sufficere internam confessionem, qua generatim recogitatis suis peccatis, dolorem concipiant. Ratio est, Quia Baptismus est ianua Sacramentorum. Vnde nec Confessio, nec aliud Sacramentum vim habet in non baptizato. Dices, Tertullianus lib. de Baptismo sub finẽ, requirit cõfessionem peccatorum ante baptismum. Similiter Nazianzenus Oratione in S. Baptisma. Respondeo, Nõ loquuntur de Cõfessione sacramentali, quæ fit vt penitens à peccato absoluat; sed de manifestatione peccatorum, vt commoda illis remedia adhibeantur: hæc tamen consuetudo nõ erat vniuersalis, neque necessaria.

ARTICVLVS VII.

Virum ex parte baptizati requiratur intentio suscipiendi baptismi?

Glossa.

Glossa in Can. Soter. de Consecrat. dist. 4. insinuat nihil interesse, quam intentionem habeat suscipiens, modò minister intendat cõferre Sacramentum. Et in Cap. Maiores. de Baptismo & eius effectu, putat baptismum perfici, etiamsi animo dissentiat, modò exterius fateatur se consentire. Verum hæc sententiã ab omnibus vt erronea rejicitur: certissimũ enim est, non perfici Sacramentum

in eo, qui habet positium dissentium. Et patet ex illo Capitulo Maiores, vbi Innocentius III. id probat, quia alioqui homo inuitus cogeretur ad religionem Christianam. Quare Glossa illa vel intelligenda sunt de foro externo; nempe quod in foro externo censentur baptizati, & cogentur seruare religionem Christianam, si exterius consensissent; vel sunt omnino rejicienda.

In positum dissentite baptismus perfici valet non potest.

Vnde his omisissis: Sententiã Caietani est, Nõ requiri positiuam voluntatem; sed sufficere, vt non habeat voluntatem baptismum renitentiẽ: vt si merè negatiuè se habeat, neque positiuè velit, nequolit. Probatur Primò, Quia in infantibus non requiritur positiuã voluntas. Secundò, Quia Innocentius III. Cap. Maiores. sic ait, Tunc Characterem sacramentalem imprimit operatio, cum obicit voluntatis contrariã non inuenit obstitentem: atqui is, qui nullum profus habet actum, non habet voluntatem obstitentem: ergo. Tertio, Baptizari est quedam passio; id autẽ quod patitur non necessariò exercet aliquem actum vt patitur: ergo. Verum contrariã sententiã est communis, & tenenda: pro qua,

Neque in habente se merè negatiuè, vt tamen vult Caietanus.

Dico Primò, In suscipiente necessarius est aliquis positiuus consensus seu intentio, siue ea sit actualis, siue virtualis, siue habitualis. Vbi nota, In ministro requiri intentionem actualem, vel virtuales; vt supra dictum est: habitualis autem in ipso non sufficit, quia non influit in opus. Sufficit tamen habitualis intentio in suscipiente: vt si quis aliquando actu voluerit baptizari, & nunquã propositum suum reuocauit, si postea dormiens vel amens baptizetur, erit verus baptismus.

11 Sed requiritur consensus positiuus.

Sufficit Habitudo

Probatur Primò, Ex Cap. Maiores, vbi definit Innocentius III. dormientes & amentes baptismum posse suscipere, si antea propositum suscipiendi habuerint. Vbi aduerte, Innocentium de his solum dicere id, quod Caietanus pro se citat, nempe Baptismum imprimere Characterem quando non inuenit voluntatem resistentem: loquitur enim de illis, qui antea propositum suscipiendi habuerant.

Innoc. III.

Probatur Secundò, Ex Conc. Carthaginensi III. c. 34. vbi dicitur, Agros esse baptizandos, si tamen sua voluntatis præcedentis habuerint testimonium. Idẽ docet D. August. lib. 4. de Baptismo c. 22.

Concil. Carthagin.

Probatur Tertio, Ratione. Prima est, Quia siue nemo adultus potest iustificari, nisi positiuè consentiat; ita par est, vt nemo possit Sacramentorum esse particeps, per quæ Christi merita ad iustificationem applicantur, nisi volens. Et confirmatur; Quia si donationes humanæ & rerum humanarum sunt irritæ, nisi acceptentur; multò magis donatio & applicatio diuinorum Sacramentorum & Christi meritorum irrita erit, nisi acceptetur. Quæ ratio probat de omni Sacramento: vt si quis Eucharistiã percipiat, nesciens esse Eucharistiã, nihil fructus percipiet, nec erit sacramentalis perceptio. Secunda est, Quia alioqui sequeretur cogendum esse ad fidem & religionem Christianam eum, qui nunquam ad eam præstitit consensum: quod est cõtra Ecclesiæ praxim, & communẽ Doctorum sententiam. Id enim est contra dignitatem Fidei & Religionis, quæ suo splendore suisque præmijs voluntates hominum debet allicere. Id autem ad quod quis compellitur, vile & abiectum censetur, & magis exosum redditur.

Duplex Ratio.

Ex his patet responsio ad primum argumentum Caietani: In infantibus enim non requiritur consensus, quia nondum sunt capaces: secus est de adultis; in

Respondetur argumentis Caietani.